

KARTA KURSU (realizowanego w module specjalności)

Pilotaż i przewodnictwo turystyczne po Polsce

(nazwa specjalności)

Nazwa	Geografia fizyczna Polski	
Nazwa w j. ang.	Physical geography of Poland	
Koordynator	Dr hab. Jacek Szmańda, prof. UP	Zespół dydaktyczny
		Dr hab. Jacek Szmańda, prof. UP Prof. dr hab. Adam Łajczak Dr Roksana Zarychta
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Kurs prowadzony jest w języku polskim. Po zakończeniu kursu student posiada poszerzoną wiedzę na temat poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego Polski, zna podział Polski na regiony fizycznogeograficzne oraz potrafi je scharakteryzować pod kątem przyrodniczym. Ponadto zna typologię krajobrazów Polski i umie ją opisać.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01, Charakteryzuje poszczególne elementy środowiska przyrodniczego Polski oraz ich zróżnicowanie, stosując specjalistyczną terminologię.	W01
	W02, Wskazuje na mapie fizycznej Polski najważniejsze elementy środowiska przyrodniczego i regiony geograficzne oraz je charakteryzuje.	W01, W03
	W03, Zna typologię krajobrazów Polski oraz ją opisuje.	W01

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
	U01, Analizuje zróżnicowanie środowiska przyrodniczego Polski w poszczególnych regionach geograficznych oraz wymienia jego przyczyny.	U02, U03
	U02, Posługuje się materiałami kartograficznymi dotyczącymi różnych komponentów środowiska przyrodniczego Polski.	U02, U03, U04
	U03, Opracowuje krajobrazowy profil kauzalny Polski oraz go analizuje.	U02, U03

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01, Postępuje zgodnie z zasadami etyki, przestrzega zasad BHP, sumiennie wykonuje powierzone zadania, wyraża chęć pracy w grupie.	K01, K03
	K02, Korzysta ze sprawdzonych internetowych źródeł informacji geograficznej.	K_U01
	K03, Jest świadomy konieczności ciągłego i samodzielnego uaktualniania oraz poszerzania swojej wiedzy, krytycznie interpretuje wyniki przeprowadzonych analiz.	K02

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	10			20							
	E			zal.							

Opis metod prowadzenia zajęć

Kurs prowadzony jest w formie wykładu i konwersatorium. Podczas wykładów stosowane są techniki multimedialne, a także metody aktywizujące studentów m.in. dyskusja. W trakcie konwersatoriów wykorzystywane są techniki multimedialne oraz metody aktywizujące studentów, w tym m.in.: dyskusja, burza mózgów, praca w grupie itp.

Formy sprawdzania efektów uczenia się:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne (kolokwia częściowe)
W01					X	X	X	X				X	X
W02					X	X	X	X				X	X
W03					X	X	X	X				X	
U01					X	X	X	X				X	X
U02					X	X	X	X				X	X
U03					X	X	X	X				X	
K01					X	X	X	X				X	X
K02					X	X	X	X				X	X
K03					X	X	X	X				X	X

Kryteria oceny	<p>Zaliczenie wykładu: na podstawie egzaminu pisemnego. Do egzaminu przystępuje student, który zaliczył konwersatorium oraz uczestniczył w wykładach i odpowiedział prawidłowo na co najmniej 60% pytań z pisemnego testu egzaminacyjnego.</p> <p>Zaliczenie konwersatorium: na podstawie ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć, kolokwiów częściowych oraz prezentacji multimedialnej.</p>
----------------	--

Uwagi	<p>Obecność na wykładach i konwersatoriach jest obowiązkowa. Frekwencja jest kontrolowana wyrywkowo na wykładach oraz na każdym zajęciach ćwiczeniowych.</p> <p>Każda nieobecność (zarówno na wykładach jak i konwersatoriach) musi zostać usprawiedliwiona oraz odrobiona we własnym zakresie na konsultacjach.</p>
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Tematyka wykładów oraz konwersatoriów:

1. Położenie Polski.
2. Budowa geologiczna i rzeźba.
3. Klimat.
4. Wody podziemne i powierzchniowe.
5. Morze Bałtyckie.
6. Gleby.
7. Ochrona przyrody.
8. Regionalizacja fizycznogeograficzna.
9. Typologia krajobrazów.
10. Krajobrazowy profil kauzalny.

Słowniczek (5-15 pojęć w języku angielskim)

- pasowy układ rzeźby terenu – the belt system of the relief
- klimat umiarkowany – temperate climate
- pojezierze – lakeland
- Morze Bałtyckie – Baltic Sea
- pogórze – foothills
- park narodowy – national park
- krajobraz – landscape

Wykaz literatury podstawowej

Solon J. i in., 2018: Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, *Geographia Polonica* 91(2): 143-170.

Richling A., Ostaszewska K. (red.), 2009: *Geografia fizyczna Polski*. PWN, Warszawa.

Kondracki J., 2013: *Geografia regionalna Polski*. PWN, Warszawa.

Starkel L. (red.), 1991: *Geografia Polski. Środowisko przyrodnicze*. PWN Warszawa.

Kondracki J., 1988: *Geografia fizyczna Polski*. PWN, Warszawa.

Wykaz literatury uzupełniającej

Kostrzewski A., Zwoliński Z., Andrzejewski L., Florek W., Mazurek M., Niewiarowski W., Podgórski Z., Rachlewicz G., Smolska E., Stach A., Szmańda J., Szpikowski J., Wysota W. 2021: Współczesna ewolucja rzeźby młodoglacjalnej Niziny Polskiej, [w:] Kostrzewski A., Krzemień K., Migoń P., Starkel L., Winowski M., Zwoliński Z., *Współczesne przemiany rzeźby Polski, Stowarzyszenie Geomorfologów Polskich, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, 483-572.*

Łajczak A., Babiński Z., Falkowski T., Gierszewski P., Habel M., Plit J., Soja R., Szmańda J., 2021: Współczesne przemiany rzeźby koryta i równiny zalewowej Wisły, [w:] Kostrzewski A., Krzemień K., Migoń P., Starkel L., Winowski M., Zwoliński Z., *Współczesne przemiany rzeźby Polski, Stowarzyszenie Geomorfologów Polskich, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, 621-680.*

Szmańda J.B., 2018: Main determinants of the grain size distribution of overbank deposits in Poland – an overview of literature on models of sedimentation. *Geological Quarterly*, 62 (4): 873–880.

Święchowicz J., Margielewski W., Starkel J., Łajczak A., Pietrzak M., Krzemień K., Gorczyca E., Bucala-Hrabia A., 2021: Współczesna ewolucja rzeźby Karpat Zewnętrznych i Podhala, [w:] Kostrzewski A., Krzemień K., Migoń P., Starkel L., Winowski M., Zwoliński Z., *Współczesne przemiany rzeźby Polski, Stowarzyszenie Geomorfologów Polskich, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, 95-222.*

Zarychta R., Zarychta A., Bzdęga K., 2021: Ecogeomorphological Transformations of Aeolian Form—The Case of a Parabolic Dune, Poland. *Remote Sensing*, 13(19): 3937.

Łajczak A., 2001: Źródła mineralne Niecki Nidziańskiej. *Czasopismo Geograficzne*, 72(2): 151-184.

Zarychta R., Zarychta A., 2012: Walory hydrologiczne gminy Wojkowice. Kształtowanie środowiska geograficznego i ochrona przyrody na obszarach uprzemysłowionych i zurbanizowanych. Uniwersytet Śląski, Wydział Biologii i Ochrony Środowiska, Wydział Nauk o Ziemi UŚ, Katowice-Sosnowiec, 44: 71-83.

Zarychta A., Zarychta R., 2012: Paleogleby jako źródło rekonstrukcji reliefu „polskiej Sahary”. *Rocznik Świętokrzyski. Ser. B – Nauki Przyr.*, 33: 139-154.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	12
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	-
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	8
	Przygotowanie do egzaminu	20
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3